

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Ady Endre

Szerző: Möricz Zsigmond

Cím: Ady Endre

Forrás:

Pesti Hírlap

Bp

(Hely)

19. 1. 30

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Helyszám

"1919"

Ady Endre.

— Möricz Zsigmond gyászbeszéde a Nemzeti Múzeumban. —

Költő fekszik a ravatalon.

Költő jelent meg a magasban, a halál által az élet fölé emelt gyászpompában s vonja magára a néptömegek figyelmét. Költő tündöklék fekete és vörös fényben a mai idők véres és fekete ködén át.

Ady Endre a ravatalon.

Ki volt, akit ma ennyien állunk körül, hogy hódolatot adjunk neki, ma, mikor megszünt minden hódolat minden hatalom megszemélyesítői előtt. Hogy tömjént gyujtsunk előtte, ma, mikor ki kell hunyina minden tömjénnek minden oltárokon. Hogy szeretetünk aranyát s hálánk drágakincseit szórjuk elébe, ma, mikor nincs többé senki, akit a tömegek fölött az aranynak és hatalomnak személyes uralma megillessen.

A forradalom költője, épen az átalakult világszemlélet szellemi vezére fekszik ravatalon: megilleti őt a lelkeknek minden hódolata, tömjéne és aranya.

Embertestvérünk fekszik itt, akinek egész élete abban telt el, hogy ő sirta el a mi bánatunkat, ő átkozta el a mi átkainkat. Ő szerette helyettünk az emberiséget s ő szenvedett értünk az emberektől. Ő szítja fel a mi borunk mérgét s ő fizette le értünk a nyomorúság adóját.

Embertestvérünk fekszik itt, akinek a lelke tele volt egy életen át részegítő tüzzel, bánatos és méرزett fájdalommal, jajgató és parancsoló, egetek ostromló viaskodással. Tele volt a lelke küldetéssel, a tömegek lelkét sugározta ki s az ő hajnali csillagfényénél virradt ránk a magyar jövő legesodább, most fakadó hajnalhasáda.

Emlékezzetek: az emberiség nemrégén még néma nyomorban hevert: Ady Endre már akkor a szabadságot zengte. A szívek gyáván és mindenbe beletörődve, korbács előtt meghunyászkodva gubbasztottak: Ady Endre, mint egy fiatal isten szállott ki a magasba s az egetig dobta az új igazságok lángoló ígét. A lelkekben siket és vak ködök gomolyogtak: az Ady Endre lelkében már tisztán égett a felszabadulás örök fénye.

Mert onnan jött, a magyar ugarról, amely átok alatt fekszik, hogy a kövér földek ne teremhessenek. Onnan jött a magyar népből, amely hallatlan népenergiát gyűjtömedencéje s mégis értéktelenül és kihasználatlanul tespéd bennük az élet. Onnan jött az emberiség őstalajából, ahonnan, mint a föld mélyéből az alvó gázforrások kutját szökellnek föl: évezredek szunnyadó energiái süvöltöttek ki az ő lelkén át.

Itt járt köztünk, élt halt köztünk, ember-testvérünk: s profétánk vala ő s egyre jobban látjuk, profétánk vala.

Tizenkét évo már, mikor még itt átkozott nyugalom s fekélyes béke lakott, a zengő szavu, zengő szívű dalnok, a pacsirta-álcás sirály már így sikoltott a sötét magyar vizek fölött:

Vajjon fölébred valahára
A szolgáló népek Bába!?

Egy zsibbadt vágyból mért nem lesz
Végül egy erős akarat?
Hiszen magyar, oláh, szláv bánat
Mindigre egy bánat marad.

Hiszen gyalázatunk, keservünk
Már ezer év óta rokon.
Mért nem találkoznak süvöltve
Az eszme barrikádokon?

Dunának, Ottlak egy a hangja,
Mórájos, halk, halotti hang.
Árpád házjában jaj annak.
Aki nem ur és nem bitang.

Mikor fogunk már összefogni?
Mikor mondunk már egy nagy
Mi elnyomottak, összetörték,
Magyarok és nem-magyarok.

Meddig lesz még úr betyárság?
Es pulya had, mi, milliók?
Magyarország népe meddig lesz
Kalitkás seregély-fók?

Dús holdusok Magyarországa,
Ma se hittünk, se kegyerrünk,
Holnap már minden a miénk lesz.
Hogyha akarunk, ha merünk.

Ez volt Ady Endre, a próféta, a jó, aki el-
töltötte a lelkekbe a jövő világok gondolatát.

Ez volt Ady Endre, a költő, aki ekkora
versek százaival gazdagította az emberiséget.
Aki minden mezőn, ahol megállott, ilyen esodá-
latos új rendeket kaszált. Aki ilyen fölélmec-
s magában száguldott az ólok sorai előtt.

Igy jár előttünk a halálban is.

Ébbe a koporsóba egy nagyszerű em-
ber van bezárva, akinek márványhomloka a fel-
hők között áll, csapzott fűrtel a jövő viharai-
tól álláltak, büszke nyaka felségesen szögül a
halhatatlanságnak.

Egy nagyszerű tetem van e koporsóba be-
zárva, amely a léleknek a végtelenségből a vég-
telenségbe szálló utján, e földi téren ejénye volt:
a törekeny korszak egy tündöklő jelenség szimbo-
luma marad, amely isteni erőt s nagyságot je-
lent s amely mindenkit megvált a földi élet nyo-
moru sötétségétől, aki reá függesszi tekintetét.

A költő, aki fölöttünk fekszik dupla ko-
porsóban: köztünk van, köztünk él tovább,
bennünk munkál, a mi életünk boldog jövőjén.

Emlékezzetek Ady Endrére, emeljétek fel
az ő ígét és hajtsátok végre az ő életének tör-
vényét!